

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Ulla Gummeson
utredare

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-03-13
1 (4)

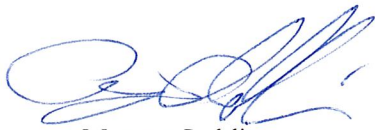
Diarienummer
2017/SN 0070 52

Socialnämnden

Förändring av arbetsmetod försörjningsstöd

Förslag till beslut

1. Utbetalning av försörjningsstöd ska, som huvudregel, göras till kvinnan i hushållet från och med 1 juli 2017.
2. Socialförvaltningens handläggare träffar parterna var för sig vid utredning om försörjningsstöd från och med 1 januari 2018. Efter sex månader följs det förändrade arbetssättet upp och utvärderas.

Magnus Lublin
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

Den 23 september 2015 antog socialnämnden i Tyresö en handlingsplan och riktlinjer mot våld i nära relation (§§ 1065 och 1066). Där finns en rad strategier och aktiviteter för att utveckla stödet till människor som är utsatta. Tyresö kommun har därmed en god beredskap att möta problematiken. Arbetsmetoder och riktlinjer behöver ständigt utvecklas för att motverka våld i nära relation.

Socialnämndens ordförande har gett förvaltningen i uppdrag att återkomma till socialnämnden med förslag till komplettering avseende arbetet med våld i nära relation.

Utbetalning av försörjningsstöd

När hushåll ansöker och beviljas försörjningsstöd sker utbetalningen idag som rutin till mannen i familjen. I hushåll med två män eller två kvinnor sker utbetalningen till den äldsta personen. Dessa rutiner följs oavsett om det förekommer våld eller risk för våld inom familjen. Likaså följs dessa rutiner oavsett vem i familjen som far illa eller riskerar att fara illa.

Alternativa mottagare av utbetalningar

I familjer där det förekommer våld eller där den ena parten av någon anledning är särskilt utsatt är det vanligare att det är kvinnan som är utsatt. Ett sätt att stärka kvinnans situation kan vara att regelmässigt göra utbetalningen till kvinnan i familjen.

Även om det är fler kvinnor än män som är utsatta förekommer det att mannen är utsatt. Att då göra utbetalningen regelmässigt till kvinnan skulle i det aktuella fallet försvaga mannens utsatta situation.

Ett annat alternativ är att vid varje situation ta hänsyn till vem i familjen som eventuellt är utsatt och vem som behöver stödet mest samt att styra utbetalningen utifrån en sådan bedömning. Om alla handläggare vid varje situation ska göra en bedömning om vem som är mest lämpad att vara mottagare av utbetalningen kräver det mer arbete än idag. Men framförallt riskeras rättssäkerheten och objektiviteten med en sådan handläggning, där individuell bedömning ska göras vid varje tillfälle.

Oavsett vem i ett hushåll som regelmässigt ska vara betalningsmottagare bör det dock, vid behov, finnas en möjlighet att göra utbetalning till annan än vad huvudregeln säger. Detta efter en individuell bedömning.

Kommuner har olika rutiner när det gäller vem som är betalningsmottagare. En del kommuner, t ex Stockholm, har under många år haft kvinnan som betalningsmottagare av försörjningsstöd.

Genomförande

En förändring av rutinen att utbetalningen ska gå till kvinnan i stället för till mannen kräver vissa förberedelser. Bland annat behöver riktlinjerna ändras och även anpassningar av verksamhetssystemet måste göras till nya regelverk och rutiner.

Ändringen att utbetalningen ska göras till kvinnan i hushållet, i stället för till mannen, föreslås genomföras från 2017-07-01.

Enskilda möten under utredningstiden

För att tidigare upptäcka eventuella varningssignaler och kunna agera i förebyggande syfte när det gäller våld i nära relationer kan en åtgärd vara att träffa varje vuxen individ i hushållet var för sig i stället för de vuxna tillsammans. När det gäller försörjningsstöd är handläggningsrutinen idag att man träffar par tillsammans. Men om handläggaren bedömer att det finns behov att träffa var och en för sig eller ena parten enskilt genomförs separata möten även idag.

Förslag

Handläggningen av försörjningsstöd föreslås förändras så att man under utredningsperioden träffar parterna var för sig. Syftet med enskilda möten är att handläggarna på ett strukturerat sätt ska ställa frågor och fånga upp eventuella varningssignaler om våld i nära relationer. Vid dessa enskilda möten kan till exempel bedömningsinstrumentet FRED¹ användas. FRED¹ och andra bedömningsinstrument används idag i arbetet kring våld i nära relation.

¹ FRED¹ – standardiserade bedömningsmetoder för socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer. FRED¹ består av en manual och tre instrument.

Genomförande

En förändring av arbetssättet att möta de vuxna i ett hushåll var för sig i samband med utredningar inom socialtjänsten är möjligt att genomföra men det kräver förberedelser av olika slag. Mer tid kommer att gå åt för individuella möten än för de möten som idag hålls med par. Mer resurser och fler insatser kan komma att behövas för att möta större behov. Riktlinjer och rutiner behöver utarbetas för att säkerställa en likartad hantering. Hur dokumentationen ska föras måste bestämmas, t ex sammanhållen respektive delad journal, samt hur uppföljning ska göras. Alla handläggare behöver utbildning för att skapa beredskap, tidigare upptäcka varningssignaler och kunna agera i förebyggande syfte. Likaså behövs utbildning i det bedömningsinstrument som ska användas.

Det förändrade arbetssättet att träffa de vuxna var för sig föreslås genomföras från och med januari 2018 inom verksamheten försörjningsstöd. Efter sex månader görs en uppföljning och erfarenheterna utvärderas för att eventuellt utvidgas till andra delar av socialtjänsten.

